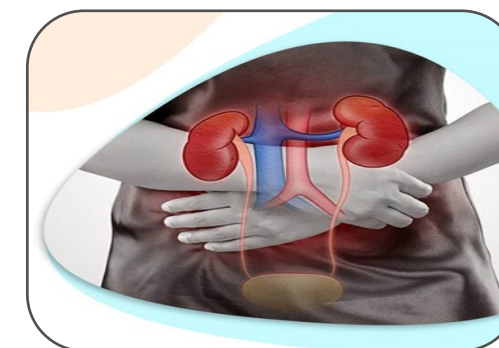




دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی



مرکز آموزشی و درمانی

سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

نارسایی حاد کلیه

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری:

- ناتوانی حاد کلیه خاموش شدن ناگهانی کلیه‌های شماست که نارسایی حاد کلیه یا ناتوانی حاد کلیه نیز نامیده می‌شود.
- کلیه‌ها به وسیله تصفیه‌ی مواد زائد خون تولید ادرار می‌کنند؛ این کار موجب کنترل تعادل آب و نمک و تنظیم فشارخون می‌گردد. زمانی که نارسایی کلیه ایجاد می‌شود کلیه‌ها برای مدت طولانی قادر به تولید ادرار و پاک کردن بدن از مواد زائد یا نگه داشتن مواد شیمیایی نظیر سدیم و پتاسیم در یک تعادل سالم نیستند.

علائم:

- فردی که دچار نارسایی حاد کلیه است علائم زیر در فرد بروز می‌نماید:
- گیجی
- خواب‌آلودگی و خستگی
- خارش پوست و یا پوست تیره
- کاهش اشتها
- ضعف و کرامپ عضلانی
- تهوع و استفراغ
- کاهش حجم ادرار
- تشنج
- تورم پاها و قوزک پا
- پوست و تنفس بوی ادرار می‌دهد.

علل شایع و عوامل خطر:

- نارسایی حاد کلیه زمانی ایجاد می‌شود که جریان خون به اندازه کافی به هر دلیلی وارد کلیه نشود. عواملی که موجب کاهش خونرسانی به کلیه‌ها می‌شود عبارتند از:
- وارد شدن ضربه به کلیه‌ها
- داروها و سموم یا حشره‌کش‌ها
- سوختگی وسیع
- حمله‌ی قلبی
- از دست دادن خون زیاد بر اثر تصادفات، اعمال جراحی و ...
- کم‌آبی و شوک
- سنگ‌های کلیه
- بزرگی غده پروستات
- کیست، عفونت و تومور کلیه

عوارض احتمالی:

- در فردی که دچار نارسایی حاد کلیه می‌شود احتمال ایجاد نارسایی مزمن کلیه و عوارض مربوط به آن وجود دارد.





پیشگیری:

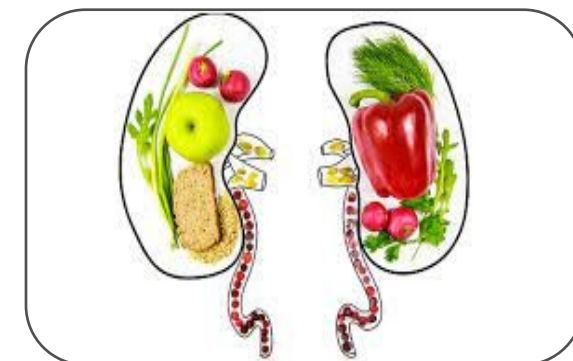
جهت کاهش خطر ابتلاء به نارسایی کلیه اقدامات زیر را انجام دهید:

- به هیچ وجه از الکل استفاده نکنید.
- در استفاده از داروهای بدون نیاز به نسخه دقت کنید.
- از اضافه شدن وزن خودداری کنید.
- سیگار نکشید.
- چنانچه بیماری یا مشکلاتی دارید که خطر نارسایی کلیوی را افزایش می‌دهند، با پزشک خود در مورد کنترل آنها مشورت کنید.

تشخیص:

پزشک جهت تشخیص نارسایی حاد کلیه اقدامات تشخیصی زیر را انجام می‌دهد:

- معاینه و گرفتن شرح حال
- آزمایش خون و ادرار
- سونوگرافی
- برداشتن نمونه از بافت کلیه‌ها یا بیوپسی



درمان:

با توجه به وضعیت بیمار و شدت بیماری پزشک اقدامات درمانی زیر را انجام می‌دهد:

- بستری فوری بیمار در بیمارستان جهت اصلاح وضعیت آب و الکترولیت‌های بدن انجام می‌گیرد.
- مهم‌ترین اقدام برای درمان بیماری، برطرف کردن عامل بیماری یا علت زمینه‌ساز نارسایی کلیه مانند دیابت و فشارخون است تا باقیمانده بافت سالم کلیه حفظ شود و کلیه‌ها بتوانند کار خود را به خوبی انجام دهند.
- در مواردی که علت زمینه‌ای با جراحی قابل اصلاح باشد مانند خارج کردن سنگ کلیه، جراحی توصیه می‌شود.
- در مراحل اولیه نارسایی کلیه، مصرف دارو ممکن است بیماری را کنترل نماید.
- گاهی کلیه‌ها عملکرد خود را شروع نمی‌کند و ممکن است نیاز به دیالیز داشته باشید. دیالیز، محصولات زائد و آب اضافی را از خون حذف می‌کند.
- بعد از چندین هفته دیالیز، معمولاً کلیه‌ها کار خود را شروع می‌کنند؛ در این حالت دیالیز متوقف می‌شود.

رژیم غذایی و تغذیه:

- زمانی که فرد دچار نارسایی حاد کلیه می‌شود لازم است رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نماید:
- بر اساس توصیه‌های پزشک خود در رژیم غذایی تغییراتی ایجاد کنید.
- از پزشک برای نوشتن یک برنامه‌ی غذایی یا ارجاع به یک متخصص تغذیه سوال کنید.
- برای تعادل مایعات روزانه از دستورات پزشک پیروی کنید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- از یک رژیم غذایی کم نمک، کم پتاسیم، کم پروتئین و پرفیبر استفاده کنید.
- رژیم غذایی را به صورت وعده‌های غذایی پرکالری، کم حجم و متعدد برنامه‌ریزی کنید.
- از مواد غذایی شور و دارای سدیم بالا مانند چیپس، پفک، سوسیس و کالباس، زیتون، خیار شور، انواع سس، رب‌های آماده، ماهی شور و دودی، چوب‌شور، آب‌گوشت و سبزیجات آماده استفاده نکنید.
- مصرف سیب‌زمینی، رب، نخودفرنگی، انواع کلم و گل‌کلم، اسفناج، کدو حلوائی، کرفس پخته، سیر و موسیر، موز، خردل، پرتقال، آلو، خرما، آجیل و خشکبار، انبه، کیوی، شلیل، گرمک و خربزه، گلابی تازه، انجیر، روغن زیتون محدود شوند.
- نوشابه‌ها، لبنیات (شیرحداکثر 5/0 لیوان در روز)، ماست، پنیر (حداکثر 30 گرم در روز)، کشک، کاکائو و قهوه، ماهی (سفید، ساردین، تن)، احشاء بدن حیوانات، حبوبات، نان‌های کامل و سبوس‌دار محدود شوند.

- در صورتی که مبتلا به بیماری‌هایی باشید که خطر نارسایی مزمن کلیوی را افزایش می‌دهد.
- در صورت وجود هر نوع علامت یا نشانه‌ای از بیماری